

KERAJAAN MALAYSIA

SURAT PEKELILING AM BILANGAN 1 TAHUN 2021

LARANGAN PENGGUNAAN TELEFON BIMBIT, PERALATAN KOMUNIKASI DAN SEGALA PERALATAN ELEKTRONIK YANG MAMPU MERAKAM MAKLUMAT DALAM MESYUARAT PENTING KERAJAAN

JABATAN PERDANA MENTERI

28 April 2021

Dikelilingkan kepada:

Semua Ketua Setiausaha Kementerian

Semua Ketua Jabatan Persekutuan

Semua Setiausaha Suruhanjaya

Semua YB Setiausaha Kerajaan Negeri

Semua Pihak Berkuasa Berkanun Persekutuan dan Negeri

Semua Pihak Berkuasa Tempatan

**JABATAN PERDANA MENTERI
PRIME MINISTER'S DEPARTMENT**

Setia Perdana 8, Kompleks Setia Perdana
Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan
62502 Putrajaya
MALAYSIA

Telefon : 603-8872 3333
Faks : 603-8888 3755
Emel : jpm@jpm.gov.my
Web : <http://www.jpm.gov.my>

Rujukan Kami: KPKK(R)100-1/5/4 Jld. 2 (31)

Tarikh: 28 April 2021

Semua Ketua Setiausaha Kementerian
Semua Ketua Jabatan Persekutuan
Semua Setiausaha Suruhanjaya
Semua YB Setiausaha Kerajaan Negeri
Semua Pihak Berkuasa Berkanun Persekutuan dan Negeri
Semua Pihak Berkuasa Tempatan

SURAT PEKELILING AM BILANGAN 1 TAHUN 2021

**LARANGAN PENGGUNAAN TELEFON BIMBIT, PERALATAN
KOMUNIKASI DAN SEGALA PERALATAN ELEKTRONIK YANG
MAMPU MERAKAM MAKLUMAT DALAM MESYUARAT PENTING
KERAJAAN**

1. TUJUAN

Pekeliling ini bertujuan menarik perhatian semua Ketua Setiausaha Kementerian, Ketua Jabatan Persekutuan, Setiausaha

Suruhanjaya, YB Setiausaha Kerajaan Negeri, Pihak Berkuasa Berkanun Persekutuan dan Negeri serta Pihak Berkuasa Tempatan untuk menguatkuasakan larangan penggunaan telefon bimbit, peralatan komunikasi dan segala peralatan elektronik yang mampu merakam maklumat dalam Mesyuarat penting Kerajaan.

2. LATAR BELAKANG

2.1 Penggunaan telefon bimbit, peralatan komunikasi dan segala peralatan elektronik yang mampu merakam maklumat menjadi satu keperluan semasa sebagai medium perhubungan yang pantas dan berkesan di Agensi Kerajaan. Namun begitu, penggunaannya secara tidak terkawal dalam Agensi Kerajaan boleh mendatangkan risiko ketirisan maklumat yang membahayakan pentadbiran Kerajaan.

2.2 Pekeliling ini dikeluarkan sebagai panduan kepada semua Ketua Jabatan untuk menyelaraskan ketetapan larangan penggunaan telefon bimbit, peralatan komunikasi dan segala peralatan elektronik yang mampu merakam maklumat dalam mesyuarat yang membincangkan perkara rahsia rasmi berisiko tinggi di sesebuah Kementerian/Jabatan/Agensi Kerajaan.

2.3 Larangan ini bertujuan untuk mengekang dan menghalang sebarang penyalahgunaan sehingga boleh menjejaskan imej Kerajaan melalui penularan atau penyebaran maklumat rahsia rasmi sebelum sesuatu keputusan rasmi dikeluarkan.

- 2.4 Perenggan 130, Arahan Keselamatan (Semakan dan Pindaan 2017) memberi kuasa kepada Ketua Jabatan menentukan zon larangan penggunaan telefon bimbit, peralatan komunikasi dan segala peralatan elektronik yang mampu merakam maklumat.
- 2.5 Sejak kebelakangan ini berlaku beberapa kes pendedahan dan penyebaran maklumat rahsia rasmi dan berisiko tinggi melalui telefon bimbit yang melibatkan kepentingan awam. Keadaan sedemikian telah dijelaskan di perenggan 131, Arahan Keselamatan (Semakan dan Pindaan 2017).

3. TAFSIRAN

3.1 Tafsiran bagi maksud Pekeliling ini adalah seperti yang berikut:

3.1.1. zon larangan penggunaan telefon bimbit, peralatan komunikasi dan segala peralatan elektronik yang mampu merakam maklumat bermaksud:

i. ahli mesyuarat **dibenarkan** membawa telefon bimbit, peralatan komunikasi dan segala peralatan elektronik yang mampu merakam maklumat dalam mesyuarat penting Kerajaan tetapi tidak dibenarkan menggunakannya seperti ketetapan berikut:

a. telefon dalam keadaan “on” tetapi ditetapkan dalam mod senyap atau “*airplane mode*”;

b. telefon dimatikan; atau

c. telefon dalam keadaan “on” tetapi tidak digunakan langsung dalam mesyuarat.

ii. ahli mesyuarat tidak dibenarkan membawa masuk telefon bimbit, peralatan komunikasi dan segala peralatan elektronik yang mampu merakam maklumat dalam mesyuarat penting Kerajaan;

3.1.2. Mesyuarat penting Kerajaan bermaksud mesyuarat rasmi Kerajaan yang membincangkan perkara-perkara rasmi atau rahsia rasmi yang berisiko tinggi dan sensitif sehingga boleh menyebabkan ancaman kepada keselamatan dan pertahanan negara, menjejaskan ekonomi negara, menyebabkan kesusahan kepada pentadbiran Kerajaan dan menjatuhkan imej serta reputasi Kerajaan sekiranya didedahkan sebelum sesuatu keputusan mesyuarat dibuat; dan

3.1.3. peralatan komunikasi bermaksud apa-apa peralatan komunikasi yang berupaya untuk berkomunikasi, merakam sama ada dalam bentuk audio atau video, mengambil gambar (*capture*), mengimbas (*scan*), menyimpan dan/atau menyebarkan sesuatu maklumat rahsia rasmi.

4. PELAKSANAAN

4.1 Penetapan Zon Larangan Penggunaan Telefon Bimbit, Peralatan Komunikasi Dan Segala Peralatan Elektronik Yang Mampu Merakam Maklumat Dalam Mesyuarat Penting Kerajaan

- 4.1.1. Semua Ketua Jabatan atau pengerusi mesyuarat hendaklah menetapkan mana-mana Mesyuarat penting Kerajaan untuk dikuatkuasakan zon larangan penggunaan telefon bimbit, peralatan komunikasi dan segala peralatan elektronik yang mampu merakam maklumat kepada ahli-ahli mesyuarat seperti mana yang dinyatakan dalam perenggan 130, Arahan Keselamatan (Semakan dan Pindaan 2017).
- 4.1.2. Penetapan tersebut hendaklah mengambil kira risiko sekiranya sesuatu maklumat rasmi atau rahsia rasmi didedahkan melalui telefon bimbit atau peralatan komunikasi lain sebelum keputusan mesyuarat dikeluarkan secara rasmi.
- 4.1.3. Sebagai panduan, Mesyuarat penting Kerajaan boleh dikategorikan sepertimana berikut:
- a. Mesyuarat Jemaah Menteri;
 - b. Mesyuarat Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri;

- c. mesyuarat berkaitan keselamatan dan pertahanan Negara serta perhubungan antarabangsa yang memberi impak tinggi kepada pembuat keputusan Kerajaan;
- d. mesyuarat pengurusan tertinggi sesuatu Kementerian/Jabatan/Agensi Kerajaan;
- e. Mesyuarat Lembaga Perolehan Tender/Sebut Harga;
- f. mesyuarat sesuatu operasi penguatkuasaan; dan
- g. mana-mana mesyuarat lain yang penting dan boleh menjejaskan kelancaran fungsi pentadbiran Kerajaan sekiranya maklumat didedahkan tanpa kebenaran.

4.2 Keperluan Bagi Menguatkuasakan Zon Larangan Penggunaan Telefon Bimbit, Peralatan Komunikasi Dan Segala Peralatan Elektronik Yang Mampu Merakam Maklumat

- 4.2.1. Ketua Jabatan atau pengerusi mesyuarat hendaklah menentukan zon larangan penggunaan telefon bimbit, peralatan komunikasi dan segala peralatan elektronik yang mampu merakam maklumat. Penentuan ini adalah bergantung kepada risiko maklumat yang dibincangkan dalam sesuatu mesyuarat penting

Kerajaan seperti yang dinyatakan di perenggan 4.1.

- 4.2.2. Memastikan supaya peringatan berkaitan larangan penggunaan telefon bimbit, peralatan komunikasi dan segala peralatan elektronik yang mampu merakam maklumat hendaklah dimaklumkan di dalam surat jemputan mesyuarat bagi memastikan maklumat rahsia rasmi yang akan dibincangkan diberi perlindungan sepenuhnya.
- 4.2.3. Penetapan zon larangan penggunaan telefon bimbit, peralatan komunikasi dan segala peralatan elektronik yang mampu merakam maklumat hendaklah melalui notis larangan yang dipamerkan di dalam bilik mesyuarat dan/atau di depan pintu masuk bilik mesyuarat yang berkenaan.
- 4.2.4. Sebelum sesuatu mesyuarat bermula, peringatan berhubung larangan penggunaan telefon bimbit, peralatan komunikasi dan segala peralatan elektronik yang mampu merakam maklumat hendaklah dimaklumkan secara lisan oleh pengerusi mesyuarat kepada ahli-ahli mesyuarat terlibat.

4.3 Notis Larangan

- 4.3.1. Semua notis larangan penggunaan telefon bimbit, peralatan komunikasi dan segala peralatan elektronik yang mampu merakam maklumat di dalam bilik

mesyuarat diselaraskan secara seragam seperti berikut:

- i. notis sekurang-kurangnya mempunyai saiz A4;
- ii. notis hendaklah ditampal atau di pamer di tempat yang sesuai dan mudah dilihat atau dipaparkan melalui skrin komputer; dan
- iii. perihal notis larangan hendaklah mempunyai latar belakang berwarna putih dan **bulatan tebal serta tanda palang tebal berwarna merah**. Notis larangan mengandungi perkataan **“DILARANG MENGGUNAKAN TELEFON BIMBIT, PERALATAN KOMUNIKASI DAN SEGALA PERALATAN ELEKTRONIK YANG MAMPU MERAKAM MAKLUMAT”** dengan berwarna hitam.

4.3.2. Jabatan boleh mencetak sendiri notis larangan seperti **contoh di Lampiran A**.

4.4. Kawalan dan Pematuhan Larangan

4.4.1. Sekiranya zon larangan penggunaan telefon bimbit, peralatan komunikasi dan segala peralatan elektronik yang mampu merakam maklumat di perenggan 3.1.1(i) ditetapkan oleh Ketua Jabatan di mana ahli-ahli mesyuarat **dibenarkan** membawa telefon dan

peralatan komunikasi lain dalam mesyuarat penting Kerajaan, maka pengerusi atau urus setia mesyuarat hendaklah:

- i. memastikan ahli mesyuarat mematuhi peraturan larangan melalui notis larangan yang dipamerkan di dalam bilik mesyuarat tersebut;
- ii. memantau sebarang aktiviti mencurigakan melibatkan penggunaan telefon bimbit atau peralatan komunikasi lain semasa mesyuarat sedang berlangsung;
- iii. mengambil tindakan seperti berikut iaitu:
 - a. memberi peringatan larangan;
 - b. mengarahkan supaya semua telefon bimbit, peralatan komunikasi dan segala peralatan elektronik yang mampu merakam maklumat dimatikan (*switch off*);
 - c. memberhentikan mesyuarat seketika sekiranya terdapat ahli mesyuarat yang menggunakan telefon bimbit, peralatan komunikasi dan segala peralatan elektronik yang mampu merakam maklumat ;
 - d. merekodkan nama mana-mana ahli

mesyuarat yang menggunakan telefon bimbit, peralatan komunikasi dan segala peralatan elektronik yang mampu merakam maklumat ketika mesyuarat sedang berlangsung; dan

- e. mengambil tindakan sewajarnya berdasarkan budi bicara pengerusi sekiranya terdapat ahli mesyuarat yang gagal mematuhi larangan tersebut.

4.4.2 Sekiranya zon larangan penggunaan telefon bimbit, peralatan komunikasi dan segala peralatan elektronik yang mampu merakam maklumat di perenggan 3.1.1(ii) ditetapkan oleh Ketua Jabatan di mana ahli-ahli mesyuarat **tidak dibenarkan** membawa masuk telefon bimbit dan peralatan komunikasi lain, berikut adalah tindakan yang perlu diambil iaitu:

- i. urus setia mesyuarat hendaklah menyediakan peti/ bekas simpanan khas yang bersesuaian dan ditempatkan di luar bilik mesyuarat;
- ii. urus setia mesyuarat hendaklah memastikan keselamatan telefon bimbit, peralatan komunikasi dan segala peralatan elektronik yang mampu merakam maklumat yang berada dalam simpanannya;

- iii. urus setia mesyuarat hendaklah merekodkan butiran pemilik telefon bimbit, peralatan komunikasi dan segala peralatan elektronik yang mampu merakam maklumat bagi mengelakkan berlakunya kesilapan penyimpanan; dan
- iv. urus setia mesyuarat hendaklah memulangkan kembali telefon bimbit, peralatan komunikasi dan segala peralatan elektronik yang mampu merakam maklumat kepada pemilik sebenar selepas tamat sesuatu mesyuarat.

4.4.3 Semua ahli mesyuarat adalah tertakluk kepada larangan dan had penggunaan telefon bimbit, peralatan komunikasi dan segala peralatan elektronik yang mampu merakam maklumat semasa mesyuarat sedang berlangsung di zon larangan yang dikuatkuasakan melalui notis larangan tersebut.

4.4.4 Ahli-ahli mesyuarat hendaklah mengisytiharkan dan menyerahkan telefon bimbit, peralatan komunikasi dan segala peralatan elektronik yang mampu merakam maklumat kepada pihak urus setia mesyuarat untuk tujuan simpanan sebelum dibenarkan masuk ke dalam bilik mesyuarat.

4.4.5 Ketua Jabatan mempunyai kuasa sepenuhnya ke atas larangan yang dikuatkuasakan ini. Sekiranya terdapat pegawai atau kakitangan serta ahli-ahli mesyuarat

gagal untuk mematuhi larangan tersebut, tindakan sewajarnya hendaklah diambil. Jika terdapat sebarang aktiviti yang memudaratkan keselamatan dan bersalahan dengan Akta Rahsia Rasmi 1972 [*Akta 88*], maka Ketua Jabatan hendaklah membuat laporan ke Pejabat Ketua Pegawai Keselamatan Kerajaan Malaysia atau laporan kepada balai polis yang terdekat sekiranya disyaki suatu kesalahan jenayah telah berlaku.

5. PENGECUALIAN

Larangan ini tidak terpakai kepada mana-mana mesyuarat yang tidak berisiko tinggi.

6. TARIKH KUAT KUASA

Pekeliling ini berkuat kuasa mulai tarikh ia dikeluarkan.

7. PEMAKAIAN

Pekeliling ini terpakai kepada semua Kementerian, Jabatan, Badan Berkanun, Kerajaan Tempatan, Agensi Kerajaan di peringkat Persekutuan dan Negeri serta mana-mana orang, tribunal, badan, institusi atau pihak berkuasa yang diisytiharkan sebagai perkhidmatan awam melalui perintah oleh Menteri dalam Warta mengikut peruntukan Akta Rahsia Rasmi 1972 [*Akta 88*].

8. MAKLUMAT PERTANYAAN

Sebarang pertanyaan berhubung pekeliling ini dan pekeliling yang berkaitan, hubungi:

**Ketua Pengarah Keselamatan Kerajaan
Pejabat Ketua Pegawai Keselamatan Kerajaan Malaysia
Jabatan Perdana Menteri
Aras -1, 1 & 2, Blok B7
Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan
62502 PUTRAJAYA**

“BERKHIDMAT UNTUK NEGARA”

(TAN SRI MOHD ZUKI BIN ALI)
Ketua Setiausaha Negara

**ZON LARANGAN
PENGUNAAN TELEFON,
PERALATAN KOMUNIKASI
DAN
SEGALA PERALATAN
ELEKTRONIK
YANG MAMPU MERAKAM
MAKLUMAT**